

Preek Lukas 24:5

- Schildwolde, 5 april 2015
- Kees van Dusseldorp
- Pasen

Liturgie:

Gz.94

Tussentijds 170

Ld.215

Tienerkoort: Votum*

Groet

Gz.99 (beurtzang*)

Schuldbelijdenis en genadeverkondiging

Ps.30:1,2,3

Gebed

Lezen: Luk.24:1-12

Hand.13:28-39

Gz.98 [Wiekslag 1-4]

Preek Luk.24:5b: *Waarom zoekt u de Levende onder de doden?*

Ps.21:1,2,3

Wetslezing

Ld.221 (beurtzang*)

Gebed

Collecte

**Tienerkoort: Jezus overwon de dood

Gz.95:2,4

Zegen

Gemeente van de opgestane Heer,

** Pasen: feestelijk nieuw **

Nieuwe kleren! Heb je dat ook al gekregen? Veel kinderen krijgen dat in deze tijd van het jaar. Lekker in de winkel uitzoeken. Of je moeder heeft wat gehaald. En dan mag je ze voor het eerst aan! Nieuwe kleren. Dat ziet toch iedereen? Op school mag je ze showen. En als ze heel mooi zijn, zijn ze voor de zondag. Nieuwe kleren. Alsof je zelf een beetje nieuw bent. In sommige gezinnen was het de gewoonte (en misschien nog wel steeds) om op Paaszondag voor het eerst zomerkleren aan te trekken. Die zijn meestal vrolijker dan de winterkleren. Ieder 'op z'n paasbest' gekleed. Feestelijk nieuw!

Jezus leeft! Opgestaan uit de dood! Dat is het feest van Pasen. Na de lijdenstijd, de Stille Week en Goede Vrijdag klinkt vandaag het halleluja in de kerk. De jubel van Pasen volgt op de ernst van Goede Vrijdag. Jezus leeft! Een feestelijk nieuw gevoel. Je kunt er beter van zingen dan over preken. Een lied in een feestelijke toonsoort. Jezus leeft! Misschien kun je er ook beter een schilderij van maken dan een preek. Met veel lichte kleuren. De zon is opgegaan, de morgen is aangebroken na de nacht.

Jezus leeft! Dat is de juichkreet van Pasen, die vandaag het halleluja van de kerk oproept. En dus ook dat van ons. Een halleluja, dat alle dagen van je leven hoorbaar blijft. Elke zondag is een herinnering aan die stralende dag van zijn opstanding. Paaszondag: de zondag in het kwadraat. Het feest van het nieuwe leven. Voor Hem. En voor ons.

Jezus leeft! Dat Hij de dood heeft overwonnen is heeft gevolgen voor onze dood. Dat Hij opstond betekent alles voor ons leven. Want wij zijn van Hem. In de oude kerk werden in de nacht voor Pasen de belijdeniscatechisanten gedoopt of toegelaten. Zoals wij dat over een paar weken doen. Jongeren kopen er vaak nieuwe kleren voor. Vroeger droegen ze een wit doopkleed. Doop en openbare geloofsbelijdenis zijn diep verbonden met Pasen. Jezus maakt ons één met zichzelf in zijn dood en opstanding. Gedoopt in de dood van Christus, om met Hem op te staan in een nieuw leven. Jezus en ik. Eén met Hem. Pasen geeft licht in je leven. Alles ziet er anders uit. De dood is overwonnen. Jezus leeft. En wij met Hem! Vandaag klinkt het halleluja in de kerk. Feestelijk nieuw.

** wat heeft het ongelooft een kracht **

'Waarom zoekt u de Levende onder de doden?' In die ene vraag zit alles. Zowel de opstanding van de Heer als de verwarring van de mensen. Wij mogen dan vandaag halleluja zingen; tóen, op die eerste Paasdag is die jubel niet gehoord. Buiten de kerk hoor je heel andere geluiden. Ook in je eigen leven klinken minder feestelijke klanken. Jezus leeft! Maar wat heeft het ongelooft een kracht!

Op de Paasmorgen is het een haast chaotische drukte bij het graf van Jezus. Soldaten, engelen, vrouwen en discipelen komen en gaan. Schrik, ontzetting, verbazing en ongelooft wisselen elkaar af. Het duurt lang voordat het tot de leerlingen doordringt wat er is gebeurd. 'Onzin' is de reactie op de unanieme berichten van minstens zes vrouwen. Terwijl zij het konden weten. En als Petrus gaat kijken, komt hij niet verder dan verbazing. Wat heeft het ongelooft een kracht! Jezus had toch gesproken over sterven én opstanding. Zelfs als de engelen deze woorden herhalen, volgt er alleen maar verwarring.

'Onzin' oordelen veel mensen over het verhaal van christenen over de opstanding van Jezus Christus. De wereld gaat toch gewoon door? Alsof er toen niets gebeurd is, zo wisselen mensen, volken en machten elkaar af. Naadloos sluit de tijd aan. Het leven gaat door, maar de dood ook. Zie jij verschil? Waarom zou je dan geloven? Zelfs voor christenen lijkt het verhaal vanzelfsprekend, en niet heel praktisch.

Natuurlijk: het is een onverwachte boodschap. Dood en leven zijn onverenigbaar. Voor een mens bestaat maar één richting: van het leven naar de dood. Die engel kan dat mooi vragen: 'Waarom zoekt u de Levende onder de doden?' Maar hadden die vrouwen dan een dode onder de levenden moeten zoeken? Daar begint alle verwarring. Wat God doet en wat Jezus zegt, is compleet in strijd met al onze ervaring. Het ongeloof is sterk. Dat is ook een waarschuwing: Hoe open staan mijn oren voor wat Jezus écht zegt? Hoe groot is mijn ontvankelijkheid, ook als het om ongelooflijke beloften gaat? Wees niet blind voor wat God doet. Niet doof voor wat Jezus zegt. Sluit je niet op in je eigen horizon. Jezus is opgestaan! Maar wat heeft het ongeloof een kracht!

**** en toch is het gebeurd ****

En toch is het gebeurd. Petrus hoort de berichten en gaat naar het graf. Gaat hij ook de Levende zoeken onder de doden? Maar hij gaat weer naar huis, vol 'verwondering over wat er gebeurd was.' Er is iets gebeurd. Ongeloof kan dat niet onderdrukken. Verwarring kan dat niet over het hoofd zien. Angst kan dat niet ontkennen. Er is iets gebeurd. Lukas gebruikt in zijn boek veertig keer de uitdrukking: 'en het gebeurde, en het geschiedde.' Wat er gebeurd is geeft Petrus te denken. Hij is verwonderd, niet over wat er gebeurd *zou kunnen zijn*, maar over wat er gebeurd *was*. Het is een feit dat Jezus is gekruisigd. Het is een feit dat zijn lichaam in een graf is gelegd. Het is een feit dat de vrouwen de handen voor de ogen sloegen. Het is een feit dat hij nu in het graf de windsels heeft gezien. Het is gebeurd en niet verzonnen. Daar moet hij eens goed over nadenken.

Petrus heeft gedaan, wat velen graag willen: Zelf kijken. Zelf controleren. Onrustig geworden door de verhalen van de vrouwen, wil hij het met eigen ogen zien. Om zelf die twee mannen te spreken en te ondervragen? Om te bevestigen dat de vrouwen onzin verkochten? Om Jezus zelf te zoeken? Ik weet het niet, maar hij gaat. En hij treft in het graf alleen de linnen doeken aan. Windsels zonder een lichaam erin. Dat is onbegrijpelijk. Een leeg graf kan worden verklaard uit grafroof. Maar een graf waar de windsels nog in liggen, dat is een heel ander verhaal. Niemand kan een lichaam meenemen en daarbij het stijve lijkkleed intact laten. Als een cocon ligt het daar, maar zonder lichaam. Harde feiten, voor hem onverklaard. Er is iets gebeurd.

Diezelfde dag nog krijgt Petrus zelf bezoek van de Levende. Voor zover wij weten is de derde verschijning van Jezus gericht aan Petrus als de leider van de discipelen. En later nog aan veel meer van zijn volgelingen. 'Zij getuigen nog steeds van Hem onder het volk', zegt Paulus ruim tien jaar later. Het ongeloof heeft grote kracht. En toch is het echt gebeurd. De Heer is waarlijk opgestaan. Het is maar niet een verhaal. Er zijn feiten. Er zijn onafhankelijke getuigen. Hij is gezien. Het is geschied. Of je het nu gelooft of niet. Of je het nu begrijpt of niet. Of je er nu wat mee doet of niet. De Heer is opgestaan.

**** Jezus' opstanding is de kroon op zijn sterven ****

Een feit betekent niet direct een feest. Een doelpunt is een feit. Maar het brengt in het ene team blijdschap en in het andere team teleurstelling. Het verschil ontstaat door hoe je ertegen over staat. Welke betekenis heeft het voor je? De opstanding van Jezus leidt pas tot enthousiasme, als je beseft welke betekenis het heeft. Je gaat het Leven pas waarderen als je weet wat de dood is. Wil je op zoek naar de betekenis van Jezus' opstanding? Dan moet je beginnen bij zijn door. De opstanding is de kroon op zijn sterven.

Het treft me elk jaar weer, dat er zo weinig aandacht in de evangeliën is voor de opstanding en de verschijningen van Jezus. Zo gedetailleerd als het lijden en sterven wordt beschreven, zo beknopt is het verslag over de opstanding. Wie denkt: nu kom ik bij het hoogtepunt van Lukas, die wordt eigenlijk teleurgesteld. Het is alsof in het verslag van Lukas de camera steeds scherper en indringender wordt gericht op Jezus, naarmate het kruis dichterbij komt. Maar na het kruis zoomt de camera direct weer uit en krijgen we alleen in een paar snelle schetsen nog net iets te zien van de dagen erna. Graag hadden we daar veel meer van gehoord.

Kennelijk is de opstanding niet de climax van het verhaal. Het cruciale moment is aan het kruis. De opstanding onderstreept het koninklijk sterven van Jezus. Dat Jezus leeft, dat maakt als eerste duidelijk wat Golgotha betekent: de dood is overwonnen. Zoals het Petrus het later heel mooi zegt: 'De dood kon zijn macht over Jezus niet behouden.' Jezus' opstanding is de kroon op zijn sterven. Na Pasen legt Jezus zijn leerlingen uit wat Goede Vrijdag betekent. Pasen brengt ons terug bij Goede Vrijdag. Wat er aan het kruis gebeurd is, wordt duidelijk als de gevolgen zichtbaar worden: De Levende hoeft niet bij de doden te blijven.

Uit de *opstanding* blijkt, dat Jezus' dood niet normaal was, maar bijzonder. Na zo'n sterven kon Pasen niet uitblijven. En het is niet uitgebleven. Het licht van Paasmorgen geeft met terugwerkende kracht glans aan het kruis van Goede Vrijdag. Je *moet* wel even achterom kijken. Jezus' opstanding is de kroon op zijn sterven.

** je leven begint bij de Levende

Waarom ik het zo belangrijk vind om op Pasen u weer even terug te laten kijken naar Goede Vrijdag? Niet alleen om de Bijbel recht te doen en gevoel te krijgen voor wat de Geest ons daarin wil zeggen. Maar ook, omdat daardoor die woorden 'leven en dood' door Jezus een heel andere klank krijgen. Je leven begint bij de Levende.

Als je een christen vandaag vraagt wat Jezus' opstanding betekent, dan klinkt 9 van de 10 keer: dat de dood is overwonnen. Prima. Maar de evangelisten zouden een ander antwoord geven: De opstanding betekent: Jezus' offer heeft gewerkt. Uit de opstanding blijkt dat zijn offer is aangenomen door de Vader. Daarom weet je zeker, dat zijn kruisdood echt verzoening brengt, ook voor ons. De dood is overwonnen, maar in een veel diepere betekenis.

Niet alleen de lichamelijke dood, maar juist de geestelijke, de eeuwige dood is overwonnen! De dood waarin wij allemaal liggen. We hebben het leven verspeeld door onze zonde. Niet alleen de zondeval maakt dat duidelijk. Maar ook het feit dat de mensen de Levende hebben vernietigd. Kerk en wereld hebben samengewerkt om Jezus het leven uit

te duwen. Zo zijn wij mensen blijkbaar. In Gods ogen hebben wij onszelf gedood. Je bent in bijbelse zin gestorven. Afgesneden van God, van jezelf, van de schepping, van het leven. En wie zal zichzelf uit die dood weer tot leven roepen?

Met de opstanding van Jezus Christus is die geestelijke dood als eerste overwonnen. Zijn opstanding bewijst dat zijn offer is aangenomen. Hij voldoet aan Gods recht. De Levende zoekt de doden op. In Gods genade maakt Hij verbinding met mensen. Om hen uit hun dood te trekken. Roep Hem dan aan, vlucht tot Hem, verbind je aan Hem, aanbid Hem. Je leven begint bij de Levende die de doden zoekt!

**** de dood hoort niet bij het leven ****

Een dode die weer tot leven komt, dat is compleet in strijd met al onze ervaringen. Mensen hebben niet zoveel zekerheden meer, maar de zekerheid dat alle mensen eens moeten sterven is recht overeind blijven staan. De dood hoort bij het leven, zegt men. Misschien is dit wel de meest feestelijke uitspraak die ik vanmorgen doen mag: DE DOOD HOORT NIET BIJ HET LEVEN. De gebrokenheid hoort niet bij de wereld. 'Waarom zoekt u de Levende onder de doden?' De opstanding legt dynamiet onder onze zekerheden. Jezus keert alles om. De Levende kon niet dood blijven. De dood hoort niet bij het leven.

God heeft de dood niet bedoeld toen Hij de mens schiep. Maar de dood is wel gekomen. Dankzij de zonde. Niemand ontkomt eraan. We ervaren persoonlijk wat de dood aan wonden, gebreken, pijn en angst veroorzaakt. In zijn genade heeft God de oorzaak aangepakt. Nu is de dood een overwonnen vijand. Dat maakt alles anders. De dood heeft één mens moeten loslaten. Dan zal de dood zijn grip ook verliezen op vele andere. Als de herder over de dam is, zullen de schapen volgen.

Daarom staan ons leven en onze dood sinds Pasen in een nieuw licht. Dat leverde voor de discipelen grote verwarring op. Ook wij zijn er niet zomaar mee klaar. Wie gelooft in Jezus Christus, zit in dat nieuwe systeem. Waar de dood geen rol meer speelt, waar het graf geen eindpunt is, waar de angst om te sterven van je afvalt. De dood hoort niet bij het leven. Wie leeft in Christus, hoeft nooit onder de doden gezocht te worden. Er is hoop en toekomst: in Christus zal eens alles worden hersteld.

Zeker, sinds de opstanding van Jezus Christus zijn de christenen niet massaal uit de dood opgestaan. Inderdaad, ook als overwonnen vijand veroorzaakt de dood verbijsterend veel ellende en angst. Maar ik ken de Levende, die niet onder de doden is gebleven! Eens zal de dood wijken voor zijn macht. Je wordt met Hem wordt door de dood heen gedragen naar het leven. De dood hoort niet bij het leven!

**** Jezus' opstanding geeft ons leven ****

Waarom zoekt u de Levende onder de doden? De engel gebruikt grote woorden. Maar ze zijn niet te groot voor ons dagelijks bestaan. Zodat Pasen is niet alleen een feest van een of twee dagen. Want Jezus' opstanding leert je te leven.

Het risico van een feest is de kater. Als de roes van blijdschap en plezier kapot slaat op dagelijkse spanningen en verplichtingen. Na een gezellig familieweekend, een leuk

kamp, een perfecte verjaardag of een heerlijke vakantie ga je soms met een diepe zucht weer aan het werk. En voor de eerste dag om is, ben je het plezier kwijt.

Dat is ook het risico van Pasen. Prachtige verhalen uit de bijbel, mooie woorden en feestelijke liederen in de kerk. Maar dinsdag gaat de school weer verder. Woensdag ontmoet je iemand met wie je problemen hebt. Donderdag spreek je iemand die de opstanding een sprookje vindt. En vrijdag krijg je een overlijdensbericht van een bekende. Wat blijft er dan nog over van de opstanding van Jezus Christus?

Petrus heeft er veel over nagedacht. Ook toen na de eerste blijdschap en het eerste enthousiasme het dagelijks leven zijn aandacht weer vroeg. En toen er bekenden en ook christenen kwamen te overlijden. Maar toch is hij de blijdschap niet kwijtgeraakt, als hij jaren later in zijn brief schrijft: 'Door de opstanding van Jezus Christus uit de doden, leven wij in hoop. De hoop die mij nu kracht geeft om te leven, zelfs als het leven pijn doet. De hoop die vreugde biedt in het leven, zelfs als Jezus zelf niet meer zichtbaar op de aarde.' Dat heeft Petrus overgehouden aan Pasen. Geen kater, maar kracht. Geen zucht, maar vreugde.

Christus' opstanding leert je leven. In Pasen ligt de *kracht* voor je leven. Kracht om te breken met zonde en dood. Kracht om in Christus je weg door de wereld te gaan. Ondanks alles. In Pasen ligt ook de *vreugde* voor je leven. Vreugde omdat je de Levende kennen. Vreugde om met Christus je weg door de wereld te gaan. Hoeveel ongelof en aanvechting er ook is. Jezus' opstanding leert je leven.

**** Pasen is Gods bazuin van het nieuwe leven ****

Jezus leeft! Overal op aarde klinkt vandaag het halleluja. Pasen is Gods bazuin van het nieuwe leven. Het is een aangevochten feest. Een mens reageert uit zichzelf vol ongelof. De twijfel zuigt velen mee. Geloof staat onder druk. Toch is het gebeurd. Het woord van de engel toen, ondersteunt ons vandaag: 'Waarom zoekt u de Levende onder de doden?'

Pasen is Gods bazuin van het nieuwe leven. Jezus' opstanding is een *eindpunt*. Het vormt de kroon op zijn sterven en zet een streep onder het nieuwe leven dat God je geeft. Jezus' opstanding is een *keerpunt*. Het bewijst dat de dood niet bij het leven hoort en keert zo je wereldbeeld radicaal om. En Jezus' opstanding is een *beginpunt*. Het vormt de start van het nieuwe leven in hoop, kracht en blijdschap. Het nieuwe leven dat hier en nu af en toe zichtbaar wordt, ook al draait de oude wereld gewoon verder. Tot het moment dat het nieuwe leven ook op een nieuwe wereld geleefd mag worden. Pasen is Gods bazuin van het nieuwe leven. 'Waarom zoekt u de Levende onder de doden?' Jezus leeft! En ik met Hem.

Amen.